

POSTANOWIENIE

Dnia 19 czerwca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Siwek

w sprawie o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędziego Sądu Najwyższego w stanie spoczynku **X. Y.**

po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej w dniu 19 czerwca 2024 r.

na posiedzeniu bez udziału stron

wniosku obrońcy o wyłączenie SSN Grzegorza Żmija od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. akt I ZB 36/23

na podstawie art. 41 § 1 k.p.k.

postanowił

wniosku nie uwzględnić.

UZASADNIENIE

Obrońca sędziego Sądu Najwyższego w stanie spoczynku X. Y. we wniosku z dnia 15 maja 2023 r. zażądał wyłączenia SSN Grzegorza Żmija od udziału w sprawie o sygn. akt I ZB 36/23, której przedmiotem jest badanie wymogów niezawisłości i bezstronności co do SSN Marka Dobrowolskiego w okolicznościach zaistniałych w sprawie o sygn. akt I ZI 1/23.

W ocenie obrońcy wyznaczony do rozpoznania sprawy o sygn. akt I ZB 36/23 SSN Grzegorz Żmij nie spełnia wymogów ustawowych, niezbędnych do zachowania właściwego standardu niezawisłości i bezstronności o czym świadczy całokształt okoliczności związanych z jego powołaniem na obecnie zajmowane stanowisko sędziowskie, tj.:

1. powołanie na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego z rekomendacji Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej z zastosowaniem art. 9a ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz. U. z 2021 r. poz. 269 oraz z 2023 r. poz. 1615, zwanej dalej „u.k.r.s.”); w świetle wskazanych przez obrońcę orzeczeń Sądu Najwyższego, Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej i Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, sędziowie powołani na stanowiska sędziów Sądu Najwyższego w procedurze nominacyjnej z udziałem tak ukształtowanej Krajowej Rady Sądownictwa nie dają gwarancji niezależności i bezstronności w orzekaniu, a zatem „swoimi orzeczeniami nie tworzą oni sądu w znaczeniu konstytucyjnym i konwencyjnym”;
2. powołanie na wolne stanowisko sędziowskie na mocy uchwały Krajowej Rady Sądownictwa, której wykonanie zostało wstrzymane postanowieniem Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 27 września 2018 r., II GW 28/18;
3. niepowstrzymanie się przez Grzegorza Żmija od udziału w procedurze nominacyjnej na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego mimo apelu wystosowanego w tym przedmiocie przez polskie i międzynarodowe organizacje pozarządowe, a także przez niektórych przedstawicieli środowiska sędziowskiego, prokuratorskiego, naukowego i prawniczego;
4. niezłożenie przez SSN Grzegorza Żmija wniosku o wyłączenie z niniejszej sprawy;
5. brak uprawnień SSN Grzegorza Żmija do rozpoznawania wniosku o wyłączenie innego sędziego powołanego na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego w tym samym trybie, który w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka został oceniony jako rażące naruszenie prawa krajowego i którego efektem jest stwierdzenie o pozbawieniu skarżących prawa do rozpatrzenia sprawy przez sąd ustanowiony ustawą.

Obrońca wskazał również, że w sprawach zarzutów o brak niezawisłości i bezstronności nie mogą orzekać sędziowie, których te zarzuty również dotyczą, wedle zasady *nemo iudex in causa sua* oraz *nemo non benignus sui iudex es* (nikt nie jest dla siebie nieprzychylnym sędzią).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek nie jest zasadny, przy czym w znacznej części odwołuje się do okoliczności, których rozważenie w kontekście art. 41 § 1 k.p.k. jest niedopuszczalne.

Treść wniosku wskazuje, że wątpliwość co do bezstronności SSN Grzegorza Żmija ma wynikać w znacznej mierze z faktu, że został on powołany na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, ukształtowanej z zastosowaniem art. 9a u.k.r.s., a zatem – w ocenie wnioskodawcy – w procedurze wadliwej, naznaczonej naruszeniem standardów niezawisłości i bezstronności. Przedstawione przez obrońcę wątpliwości co do bezstronności SSN Grzegorza Żmija w sprawie o sygn. akt I ZB 36/23, wywiedzione zostały zatem w najistotniejszym zakresie z okoliczności towarzyszących jego powołaniu na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego – i na tej kwestii skoncentrowano uzasadnienie wniosku.

Zwracając uwagę na tak zeprezentowaną argumentację wniosku o wyłączenie sędziego, przy jego ocenie należy uwzględnić aktualnie obowiązujące brzmienie ustawy z 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2024 r. poz. 622) – dalej u.SN, w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 9 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 1259), na mocy której do ustawy o Sądzie Najwyższym został dodany art. 29 § 4 stanowiący wprost o tym, że okoliczności towarzyszące powołaniu sędziego Sądu Najwyższego nie mogą stanowić wyłącznej podstawy do podważenia orzeczenia wydanego z udziałem tego sędziego lub kwestionowania jego niezawisłości i bezstronności. Jednocześnie, ustawodawca wspomnianą nowelizacją wprowadził tryb tzw. testu bezstronności, w którym – zgodnie z art. 29 § 5 u.SN – dopuszczalne jest badanie spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego (lub sędziego delegowanego) wymogów niezawisłości i bezstronności z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jego powołaniu i jego postępowania po powołaniu, jeżeli w okolicznościach danej sprawy może to doprowadzić do naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności, mającego wpływ na wynik sprawy z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru

sprawy. Z żądaniem w tym przedmiocie może wystąpić strona lub uczestnik postępowania przed Sądem Najwyższym (art. 29 § 7 u.SN).

Wymienione wyżej przepisy ustawy o Sądzie Najwyższym weszły w życie w dniu 15 lipca 2022 r.

Jak wynika z *ratio legis* unormowań zawartych w art. 29 § 4-25 u.SN, wyrażonego *expressis verbis* w preambule do powołanej wyżej ustawy nowelizującej „(...) każdemu powołanemu przez Prezydenta RP sędziemu należy zapewnić warunki godnego wykonywania zawodu sędziego, w szczególności zapewnić skuteczne procedury nie pozwalające na nieuzasadnione prawnie podważanie statusu sędziego przez jakiegokolwiek organ władzy wykonawczej, ustawodawczej, sądowniczej, a także przez jakiegokolwiek osoby, instytucje, w tym innych sędziów, a tym samym dążąc do zapewnienia obywatelom poczucia bezpieczeństwa i stabilności w zakresie wydawanych przez sądy orzeczeń (...)”.

Przedmiot tych regulacji odnosi się do ochrony standardu bezstronności oraz niezawisłości sędziego przy wykonywaniu czynności orzeczniczych. Badanie tej kwestii, jak wynika z art. 29 § 5 u.SN, zostało ograniczone do dwóch kryteriów, tj. okoliczności towarzyszących powołaniu sędziego oraz jego postępowania po powołaniu, przy czym – w myśl art. 29 § 4 u.SN – okoliczności towarzyszące powołaniu tego sędziego nie mogą stanowić wyłącznej podstawy do podważenia orzeczenia wydanego z jego udziałem lub kwestionowania jego niezawisłości i bezstronności.

Choć wniosek w niniejszej sprawie, rzecz jasna nie został oparty na regulacji z art. 29 § 4 u.SN, treść tego przepisu może służyć wykładni systemowej ukierunkowanej na rozważenie, czy w ogóle w polskim prawie ustrojowym istnieją regulacje dopuszczające wyłączenie sędziego z powodów wyłącznie systemowych, związanych w istocie z przebiegiem procesu nominacyjnego, a ściślej wręcz z porządkiem prawnym, zgodnie z którym proces ten przebiegał. Odpowiedź na to pytanie, z punktu widzenia przywołanej regulacji jest negatywna, co potwierdza również orzecznictwo Sądu Najwyższego. W postanowieniu z dnia 28 grudnia 2023 r., sygn. akt III CB 55/23, Sąd Najwyższy wskazał, że przez okoliczności towarzyszące powołaniu sędziego na tle art. 29 § 5 u.SN należy rozumieć nie okoliczności o charakterze generalnym, odwołujące się do systemowych rozwiązań

procesu powoływania sędziów (a zatem w istocie okoliczności dotyczące sposobu ich powołania), lecz indywidualne okoliczności powołania, odnoszące się do konkretnego sędziego objętego wnioskiem o przeprowadzenie tzw. testu niezawisłości i bezstronności (tak też Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 6 marca 2024 r., sygn. akt III CB 18/24). Z kolei w postanowieniu z dnia 23 maja 2023 r., sygn. akt III PUB 1/23, Sąd Najwyższy stwierdził, że przedmiotem badania w trybie art. 29 § 5 u.SN jest dochowanie „wymogów” (standardu) niezawisłości i bezstronności w kontekście konkretnej sprawy w tym sensie, że ewentualne deficyty niezawisłości i bezstronności mogą oddziaływać na wynik tej sprawy. Ścisły związek badania z konkretną sprawą potwierdza to, że powinno ono uwzględniać okoliczności dotyczące uprawnionego oraz charakteru sprawy. Sąd Najwyższy w składzie orzekającym w niniejszej sprawie stoi przy tym na stanowisku, że przez okoliczności towarzyszące powołaniu sędziego na tle art. 29 § 5 u.SN należy rozumieć nie okoliczności o charakterze generalnym, odwołujące się do systemowych rozwiązań procesu powoływania sędziów (a zatem w istocie okoliczności dotyczące sposobu ich powołania), lecz indywidualne okoliczności powołania, odnoszące się do konkretnego sędziego objętego wnioskiem o przeprowadzenie tzw. testu niezawisłości i bezstronności.

Uwzględniając powyższe nie sposób uznać, że to co jest wręcz wyraźnie wykluczone przez jeden przepis prawa, z uzasadnionych powodów mający szeroki, bo ustrojowy charakter, będzie dopuszczalne z punktu widzenia innego przepisu prawa, w tym wypadku art. 41 § 1 k.p.k., mającego przecież charakter procesowy, a więc, że ten ostatni przepis będzie w istocie mógł stanowić podstawę abstrakcyjnego wyłączenia sędziego z powodów w istocie ustrojowych, gdyż dotyczących otoczenia prawnego, w jakim dany sędzia został powołany na stanowisko.

W art. 41 § 1 k.p.k. – przepisie, na który powołał się obrońca – zawarto ogólną podstawę wyłączenia sędziego podejrzanego o stronnictwo (*iudex suspectus*), którą co do zasady może być okoliczność mogąca wywołać uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności sędziego w danej sprawie. Nie ulega jednak wątpliwości, że zarówno instytucja tzw. testu bezstronności przewidziana w przepisach ustawy o Sądzie Najwyższym (z powodów, o których była już mowa),

jak też mechanizm wyłączenia sędziego na podstawie art. 41 § 1 k.p.k., służą sądowej kontroli bezstronności sędziego, który ma brać udział w rozpoznawaniu konkretnej, określonej sprawy, a nie wyłączeniu z rozpoznawania spraw w ogóle, a taki sens ma złożony przez obrońcę wniosek. Instytucje te różnią się natomiast zakresem przedmiotowym, który w przypadku pierwszej z nich jest węższy. Ustawa o Sądzie Najwyższym w sposób szczególny reguluje badanie kwestii bezstronności sędziego w kontekście okoliczności towarzyszących powołaniu sędziego oraz jego postępowania po powołaniu, a zatem w tym zakresie w stosunku do art. 41 § 1 k.p.k. stanowi *lex specialis*, wyłączając tym samym możliwość badania określonych w niej przesłanek w ogólnej procedurze. Z drugiej strony, wyłączenie zawarte w art. 29 § 4 u.SN ma oddziaływanie generalne, co wynika z jego ustrojowego charakteru. Przedstawione stanowisko implikuje stwierdzenie, że w trybie art. 41 § 1 k.p.k. nie można oceniać zagadnienia bezstronności sędziego w aspekcie ogólnych okoliczności towarzyszących jego powołaniu, co w konsekwencji przesądza o braku podstaw wniosku złożonego na podstawie tego przepisu, w sytuacji gdy wniosek ten oparty jest jedynie na tych okolicznościach.

Należy też zaznaczyć, że jeszcze przed wspomnianą wyżej nowelizacją przepisów u.SN, Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 4 marca 2020 r., P 22/19, stwierdził, że art. 41 § 1 w zw. z art. 42 § 1 k.p.k. w zakresie, w jakim dopuszcza rozpoznanie wniosku o wyłączenie sędziego z powodu wadliwości powołania sędziego przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, w skład której wchodzi sędziowie wybrani na podstawie art. 9a ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa, jest niezgodny z art. 179 w zw. z art. 144 ust. 3 pkt 17 Konstytucji RP.

Skoro więc wniosek o wyłączenie SSN Grzegorza Żmija złożony w trybie art. 41 § 1 k.p.k. został oparty w znacznej mierze na okolicznościach odnoszących się do jego powołania na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego z rekomendacji Krajowej Rady Sądownictwa w składzie ukształtowanym z zastosowaniem art. 9a u.k.r.s. oraz do ocen i opinii na temat procedury nominacyjnej prowadzonej z udziałem tego organu, wyrażonych w stanowiskach różnych gremiów – to w tym zakresie należało uznać, że wniosek ten jest niedopuszczalny z mocy ustawy.

Ustosunkowując się do dalszych argumentów podniesionych we wniosku o wyłączenie, należy także odnieść się do powołanej przez wnioskodawcę uchwały składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r. Należy przypomnieć, że z Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 20 kwietnia 2020 r., U 2/20, (opublikowanym w M. P. z 2020 r. poz. 376), stwierdził, że uchwała składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r. (sygn. akt BSA I 4110 1/20, OSNKW nr 2/2020, poz. 7) jest niezgodna z art. 179, art. 144 ust. 3 pkt 17, art. 183 ust. 1, art. 45 ust. 1, art. 8 ust. 1, art. 7 i art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 2 i art. 4 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (Dz. U. z 2004 r. Nr 90, poz. 864/30, z późn. zm.) oraz z art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r., zmienionej następnie Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełnionej Protokołem nr 2 (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284, z późn. zm.).

Skutkiem wejścia w życie powołanego orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego jest utrata mocy obowiązującej aktu, którego niezgodność z normami prawnymi wyższego rzędu została stwierdzona w tym orzeczeniu (por. art. 190 ust. 3 Konstytucji). Konstytucja RP nie przewiduje możliwości weryfikacji orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego i jakiegokolwiek trybu ich kontroli przez sądy, także przez Sąd Najwyższy, co wynika z jej art. 190 ust. 1.

Co do powołanej przez wnioskodawcę uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22, to nie ma ona zresztą charakteru zasady prawnej i wiązała jedynie sąd, który wystąpił z pytaniem prawnym w trybie art. 441 § 1 k.p.k.

Powołane przez wnioskodawcę wyroki Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej dotyczyły wprawdzie kwestii związanych z procedurą powoływania sędziów w polskim systemie prawnym oraz potencjalnego wpływu tej procedury na bezstronność sędziego, niemniej w świetle wskazań płynących z wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 7 października 2021 r., K 3/21, rozważania zawarte w tych judykatach nie mogą zostać uznane za wiążące w niniejszej sprawie. Należy przypomnieć, że we wskazanym orzeczeniu Trybunał Konstytucyjny uznał za niezgodne z postanowieniami Konstytucji przepisy Traktatu o Unii Europejskiej

(Dz. U. z 2004 r. Nr 90, poz. 864/30, z późn. zm.) w interpretacji, która upoważniałaby sąd krajowy (w tym również Sąd Najwyższy) do stwierdzania wadliwości procesu nominacji sędziowskiej, a w konsekwencji do dokonywania oceny w kwestii wpływu hipotetycznych wadliwości w tej procedurze na bezstronność sędziego.

Z kolei powołane we wniosku o wyłączenie orzeczenia Europejskiego Trybunału Praw Człowieka odnoszą skutki w sprawach, na tle których zostały wydane. Nie mają przy tym charakteru źródeł prawa powszechnie obowiązującego, których zamknięty katalog został sformułowany w art. 87 Konstytucji. Jakkolwiek rozważania prawne zawarte w tych judykatach mogą oddziaływać na orzecznictwo sądów krajowych w sposób pośredni, tzn. mocą argumentacji prawnej w nich zawartej, to jednak nie mają one wiążącego charakteru dla Sądu Najwyższego przy rozstrzygnięciu niniejszej sprawy.

Warto w tym miejscu zacytować fragment tezy wyroku Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z dnia 10 kwietnia 2003 r. (Sigurdsson przeciwko Islandii, nr skargi 39731/98), w którym stwierdzono, że „(...) przy rozstrzygnięciu o tym, czy w danej sprawie istnieje uzasadniony prawnie powód, by obawiać się braku bezstronności u poszczególnego sędziego, stanowisko strony jest ważne, lecz nie decydujące. Decydującym jest to, czy obawa ta może zostać uznana za obiektywnie uzasadnioną”. W realiach niniejszej sprawy obawa wnioskodawcy o bezstronność SSN Grzegorza Żmija obiektywnie nie jest uzasadniona żadną realnie istniejącą okolicznością.

Z kolei zarzut dotyczący powołania na wolne stanowisko sędziowskie na mocy uchwały Krajowej Rady Sądownictwa, której wykonanie zostało wstrzymane postanowieniem Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 27 września 2018 r., II GW 28/18, jest w okolicznościach niniejszej sprawy prawie irrelevantny. Potencjalne uchybienia w procedurze nominacyjnej, których zaistnienie należy ocenić jako co najmniej dyskusyjne, dotyczą działań podejmowanych przez organy władzy publicznej, na działalność których SSN Grzegorz Żmij nie miał wpływu, pozostając – jako osoba kandydująca na wolne stanowisko sędziowskie – poza ich strukturą organizacyjną. Nie sposób również nie dostrzec tego, że wnioskodawca w żaden sposób nie wyjaśnia, w jaki sposób powołane przez niego okoliczności

mogłyby wskazywać na uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności w sprawie, w której miałby orzekać SSN Grzegorz Żmij, a więc wskazywać, że rozstrzygnięcie wydane z jego udziałem miałyby być stronnice w jakikolwiek, nieuzasadniony procesowo sposób.

Chybione są również wywody dotyczące braku uprawnień SSN Grzegorza Żmija do rozpoznawania wniosku o wyłączenie innego sędziego powołanego na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego w tym samym trybie (co daniem obrońcy naruszałoby zasady *nemo iudex in causa sua* oraz *nemo non benignus sui iudex es*) oraz zarzut dotyczący niezłożenia przez niego wniosku o wyłączenie ze sprawy testu niezależności innego sędziego Sądu Najwyższego powołanego na stanowisko sędziowskie w podobnym trybie.

Należy powtórzyć, że ocena kwestii związanych ze spełnieniem przez sędziego wymogów niezawisłości bezstronności z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jego powołaniu może być badana wyłącznie w trybie art. 29 § 4-25 u.SN, a więc również wyłącznie w sprawach określonych w tych przepisach. Poza tym wymaga dostrzeżenia, że sytuacja poszczególnych sędziów rozumiana jako konkretne okoliczności towarzyszące procesowi nominacji oraz wpływ tych okoliczności na niezawisłość sędziego w danej sprawie – jest różna, zatem sam fakt otrzymania nominacji po wniosku Krajowej Rady Sądownictwa w składzie ukształtowanym z zastosowaniem art. 9a u.k.r.s. nie powoduje orzekania w takiej samej jak własna sytuacji faktycznej. Jedynie na marginesie należy zaznaczyć, że zgodnie z przyjętym orzecnictwem za orzekanie we własnej sprawie nie jest uznawane rozpatrywanie tzw. sprawy frankowej przez sędziego posiadającego kredyt we frankach szwajcarskich (o ile nie zachodzi tożsamość umowy, jaka wiąże z tym samym bankiem stronę postępowania i sędziego) czy też rozpatrywanie przez sądy powszechne spraw dotyczących wynagrodzeń sędziów, które przecież dotyczą wszystkich sędziów.

Należy przy tym odnotować, że skutecznej podstawy wyłączenia sędziego w trybie art. 41 § 1 k.p.k. można doszukiwać się jedynie w okolicznościach natury faktycznej, gdyż tylko one mogą prowadzić do wniosku, że powstaną uzasadnione wątpliwości co do bezstronności sędziego, a więc uzasadnione wątpliwości, że dana sprawa zostanie rozstrzygnięta w sposób stronnicy, a więc z nieuzasadnioną

korzyścią procesową dla którejkolwiek ze stron. Wnioskodawca nie wykazał natomiast, by do takich wątpliwości prowadziła okoliczność, która ma charakter wyłącznie prawny, a wręcz ustrojowy. Można przy tym wskazać, że uznanie jakiegokolwiek okoliczności o charakterze prawnym za okoliczność o charakterze przewidzianym w art. 41 § 1 k.p.k. może w konsekwencji prowadzić do powołania takiej okoliczności, której, uwzględniając stanowisko wnioskodawcy, nie będzie w stanie rozstrzygnąć żaden sąd, gdyż będzie dotyczyła każdego sędziego. Z tego powodu ten kierunek wykładni, który dopuszcza skuteczne stosowanie art. 41 § 1 k.p.k. z powodów ustrojowych nie może być zaakceptowany, gdyż w rezultacie prowadzi do wniosków nie do zaakceptowania z punktu widzenia realizacji zadań wymiaru sprawiedliwości, a tym samym funkcjonowania państwa prawa.

Chybione są również wywody wnioskodawcy w zakresie oparcia swojego wniosku o twierdzenia zawarte w powołanych wyżej punktach 3 i 4. Twierdzenie, że SSN Grzegorz Żmij powinien zostać wyłączony od rozpoznania określonej sprawy z tego m.in. powodu, że sam nie złożył wniosku o wyłączenie, jest niezrozumiałe. Nie wiadomo zatem, czy zdaniem wnioskodawcy sam fakt złożenia przez sędziego takiego wniosku, który np. nie zostałby uwzględniony, powodowałby, że nie byłoby podstaw do złożenia wniosku, który jest przedmiotem niniejszej sprawy. Oczywiście jest natomiast, że żądanie wyłączenia na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. może złożyć sędzia, który dostrzega co do swojej osoby okoliczność uzasadniającą wątpliwość co do bezstronnego orzekania. W sytuacji, kiedy SSN Grzegorz Żmij okoliczności takiej nie dostrzega, nie sposób z takiej oceny czynić podstawy wniosku o wyłączenie składanego przez stronę.

Nie sposób również dostrzec związku pomiędzy wskazanym apelem ściśle określonych osób dotyczącym oceny kandydowania SSN Grzegorza Żmija do Sądu Najwyższego, a sugerowanymi wątpliwościami co do stronniczego rozstrzygnięcia sprawy I ZB 36/23. Formułowanie różnego rodzaju oświadczeń, apeli, czy petycji jest osobistą sprawą osób, które je formułują i stanowią wyłącznie o stanowisku tych osób oraz ich oczekiwaniach. Nie sposób natomiast czynić zarzutu jakimkolwiek sędziemu, że nie zachował się w sposób oczekiwany przez określoną grupę osób, zwłaszcza w kontekście regulacji z art. 41 § 1 k.p.k. Nie wiadomo bowiem, w jaki sposób brak oczekiwanego przez określoną grupę osób

zachowania SSN Grzegorza Żmija miałyby wpływać na możliwość orzekania przez niego w sposób stronniczy w określonej, konkretnej sprawie, a stwierdzenie takiego związku jest niezbędne do zastosowania art. 41 § 1 k.p.k.

Bez znaczenia dla oceny, czy istnieje wątpliwość, że SSN Grzegorz Żmij rozstrzygnie sprawę bezstronnie pozostają natomiast kwestie dotyczące jego prób wyłączenia się od orzekania w innych sprawach, jak również oceny jego zachowania formułowane przez innych sędziów SN, a tym bardziej komentarze prasowe dotyczące jego osoby.

Konkludując, należy stwierdzić, że wniosek obrońcy o wyłączenie SSN Grzegorza Żmija pozbawiony jest merytorycznych podstaw, w części zaś oparty jest na podstawach konstytucyjnie niedopuszczalnych.

W tym stanie rzeczy Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji.

[M. T.]

[ms]